

GEKNIPT

'Drama, o drama! Kortrijk zou groter kunnen worden dan Brugge! Dat in zo'n fundamentele discussie over de hervormingen Tielt het twistpunt wordt, is ongelooflijk. Het doet me denken aan et beeld van Jan Fabre boven op het SMAK in Gent: de man die de wolken meet. Dat is even absurd. Laat ik nu meteen de knoop doorhakken: Tielt blijft bij Brugge.'

Minister van Justitie Stefaan De Clerck over 'de slag om Tielt'.

KNACK, 23 DECEMBER 2009

'Als uw DNA wordt aangetroffen bij een lijk, kan dat zijn omdat u daar een paar dagen geleden op bezoek bent geweest. Dat betekent nog niet dat u de moordenaar bent. Het kan u wel in de problemen brengen als u tijdens het verhoor hebt beweerd dat u daar nooit bent geweest. Het DNA-onderzoek is net zoals het telefonieonderzoek of het buurtonderzoek een deeltje van de puzzel waarvan alle stukjes moeten passen. Dan pas wordt het interessant.'

DNA-onderzoek is geen wondermiddel, aldus onderzoeksrechter Karel Van Cauwenberghe

KNACK, 20 JANUARI 2010

TAAL TIP

Kleine percentjes

Een lezer vraagt hoe je het best percentages weergeeft. Heb je het over *procent* of *percent*, gebruik je het teken % na het getal of gebruik je beter een afkorting in letters? En wat is dan de juiste afkorting? De lezer voegt eraan toe: 'voor de eenvormigheid zou het goed zijn als er één spelling wordt aanbevolen'. Dat verzoek is niet altijd te verzoenen met de diversiteit van de taal in de dagelijkse praktijk, maar ik doe alvast een poging om richting te geven.

Voor het weergeven van percentages bestaan er inderdaad heel wat varianten, waarvan er ook veel toegelaten zijn door de naslagwerken.

Om te beginnen het volledige woord: *procent* en *percent*. Beide woorden staan in het Groene Boekje en ook in Van Dale. Die geeft bij *procent* echter enkel een definitie door middel van een synoniem, namelijk *percent*, en enkele voorbeelden. Volgens het woordenboek duidt het woord omstreeks 1792 in onze taal op, overgenomen van het Latijnse *pro cento*. Bij *percent* geeft het woordenboek wel een hele uitleg, maar geeft het ook hier als synoniem *procent* op. *Percent* blijkt al langer in onze taal voor te komen: het duikt voor het eerst op in 1591, vanuit het Italiaanse *per cento*, dat op zijn beurt uit het Latijnse *per centum* voortkomt. Daaruit zou je kunnen afleiden dat *percent* 'correcter' - want ouder - is, maar in het hedendaagse Nederlands blijkt *procent* veel meer voor te komen, zoals blijkt uit een kleine zoekopdracht via Google. *Procent* komt meer dan acht miljoen keer voor op Nederlandstalige webpagina's, *percent* slechts iets meer dan 250.000 keer. Het meest gebruikelijke woord is dus zeker *procent*. Beide zijn echter correct, zoals ook de VRT-taaladviseur expliciet aangeeft in zijn taaladviezen (vrtaal.net).

Wat met de afkortingen? De grote Van Dale en ook de *Afkortingenwijzer* van Van Dale bevatten de afkortingen *pct.* en *t.h.*, respectievelijk voor *procent* en *ten honderd*. Dat laatste zou ik alvast niet aanraden. Het kan immers ook *te huur* betekenen en weinig mensen in de financiële of wetenschappelijke wereld spreken ooit van een stijging van *3 ten honderd*. Ze zullen dus evenmin geneigd zijn te schrijven: *een stijging van 3 t.h.* Veel lezers zullen de afkorting ook niet herkennen, zodat de communicatie gestoord verloopt. Vermijden dus. Maar ook de afkorting *pct.* is niet zo algemeen bekend. Google geeft 215.000 hits op Nederlandstalige bladzijden, maar daarvan is helemaal niet zeker dat elke 'pct' effectief voor *procent* staat.

En voor alle duidelijkheid: de afkorting *perc.* staat volgens Van Dale voor *percussie*, niet voor *percent*, evenmin als de afkorting *p.c.*, die enkel voor weinig gebruikte Franse uitdrukkingen in correspondentie staat, zoals *pour condoléance* op visitekaartjes of *par couvert* voor ingesloten, bij een brief gevoegde documenten. En dat *pc* zonder puntjes voor iets heel anders staat, weet iedereen wel.

Blijft dus het alom bekende procentteken % over. Dat is handig en kort en om die redenen te verkiezen boven andere afkortingen. Het enige probleem is dan nog of je een spatie zet tussen het getal en het procentteken. Daar brengt de BIN-norm redding. De BIN-norm Z01-002 van het Belgisch Instituut voor Normalisatie (ondertussen herdoopt tot NBN) uit 2002 (bekrachtigd bij KB van 11 juni 2004, BS 27 augustus 2004) bevat onder meer de regels om spaties te plaatsen. De norm schrijft een spatie voor tussen het getal en het procentteken. Om te vermijden dat op het einde van een regel het getal blijft staan en het procentteken naar de volgende regel schuift, kun je een 'vaste' spatie plaatsen (in Word via shift+control+spatie), zodat getal en procentteken altijd samenblijven. Niet de meest eenvoudige oplossing, maar wel de officiële.

Karl Hendrickx

Taaladviseur Rekenhof en docent Rechtstaalbeheersing Universiteit Antwerpen

Hebt u ook een vraag over juridisch taalgebruik? Stuur ze naar juristenkrant@kluwer.be. Karl Hendrickx beantwoordt ze graag.

Compensatievergoeding voor privékopie uitgebreid

Een KB van 17 december 2009 heeft de vergoedingstarieven, gekoppeld aan het kopiëren van geluids- en audiovisuele werken voor eigen gebruik, gewijzigd. Zo werden het aantal apparaten waarop een heffing geheven wordt uitgebreid, en wordt voor zowel apparaten als dragers een forfaitair vergoedingssysteem ingevoerd. Die vergoeding dient als compensatie voor de uitzondering van de privékopie.

Joris Deene

Het auteursrecht is in wezen een verbodsrecht. Zo kan de reproductie van auteursrechtelijk beschermde werken enkel mits toestemming van de auteur. De auteurswet vestigt echter in artikel 22 § 1, 5° een dwanglicentie voor de private kopie van geluids- en audiovisuele werken. Zo kan de auteur zich niet verzetten tegen de reproductie van geluids- en audiovisuele werken die in familiekring geschiedt en alleen daarvoor bestemd is. Zo mogen cd's en dvd's gekopieerd en muziek- of filmbestanden gedownload worden.

Als compensatie voor die dwanglicentie heeft de wetgever de geoorloofde privékopie verbonden aan een georganiseerd stelsel van een vergoedingsregeling. De Belgische wetgever koos voor een systeem van heffing op apparaten en blanco dragers die de reproductie van geluids- en audiovisuele werken mogelijk maken. De heffing wordt geïnd door de beheersvennootschap Auvibel en de opbrengsten worden door haar verdeeld onder auteurs, muziekproducenten en uitvoerende kunstenaars.

De apparaten en dragers waarop de heffing geheven wordt en het tarief van de heffing staan in het KB van 28 maart 1996. Tot nu toe werd een heffing van 3 procent op de verkoopprijs geheven van bandopnemers, cassette-recorders, video- en dvd-recorders en 1,5 procent op geïntegreerde systemen zoals hifitkens, tv-video/dvd-combinaties en cd-speler/recorders. Op lege dragers werd een forfaitaire vergoeding geheven zoals 0,59 euro voor een blanco dvd-r of 0,12 euro voor een blanco cd-r. De vergoedingen worden aan Auvibel betaald door de fabrikant, de invoerder of de intracommunautaire aankoper van apparaten en dragers.

Auvibel drong er al geruime tijd op aan om de lijst van apparaten te actualiseren, rekening houdende met de technologische evolutie van nieuwe apparaten en dragers. Nadat een consensus bereikt was tussen de vertegenwoordigers van de betrokken milieus, werd bij koninklijk besluit van 17 december 2009 een nieuwe lijst van tarieven gepubliceerd die vanaf 1 februari 2010 van toepassing zal zijn. Twee nieuwigheden worden ingevoerd. Vooreerst wordt de lijst van apparaten aangevuld met nieuwe producten, zoals (i) geheugenkaarten >

Ook op de iPod moet nu een compensatievergoeding worden betaald. Het systeem van compensatievergoedingen kent voor- en tegenstanders, aangezien niet iedereen van oordeel is dat uitzonderingen op het auteursrecht vergoed moeten worden.

> en usb-sleutels, (ii) mp3-spelers en gsm's met mp3-functie waaronder smartphones, (iii) externe harde schijven en (iv) salontoestellen met geïntegreerde harde schijf. Er kon geen consensus bereikt worden over e-readers, spelconsoles met harde schijf en pda's met mp3-, maar zonder telefoonfunctie. Ook op computers zelf wordt geen heffing geheven. De lijst van blanco dragers blijft dezelfde omdat er geen consensus was over blanco blue-ray dvd's. Een tweede nieuwigheid is dat voortaan op apparaten als dragers een forfaitaire heffing geheven wordt (in plaats van een percentage). Zo moet bijvoorbeeld op een externe harde schijf van meer dan 1 TB door de fabri-

“ Het huidige systeem betekent dat rechthebbenden vergoed worden voor de uitzondering van de privékopie en dat zij dus ook correcte informatie aan het publiek moeten geven over die uitzondering. ”

kant een vergoeding worden betaald van 9 euro, op een IPOD met meer dan 16 GB geheugen 3 euro. De heffing op lege dvd's werd verminderd van 0,59 euro naar 0,40 euro omwille van de dalende productie- en verkoop-prijs.

FAMILIEKRING

Het systeem van compensatievergoedingen kent voor- en tegenstanders, aangezien niet iedereen van oordeel is dat uitzonderingen op het auteursrecht vergoed moeten worden. In ieder geval betekent het huidige systeem dat rechthebbenden vergoed worden voor de uitzondering van de privékopie en dat zij dus ook correcte informatie aan het publiek moeten geven over die uitzondering. Campagnes met slogans als 'Kopiëren en downloaden is illegaal of diefstal' kunnen niet aanvaard worden als het kopiëren of downloaden binnen de familiekring gebeurt, hetgeen in het merendeel van de gevallen ook effectief het geval is. Het systeem van compensatievergoedingen kan dan ook pas door het publiek volmondig aanvaard worden - in tegenstelling tot de vrij kritische benadering de voorbije weken over het nieuw koninklijk besluit - als het ten volle kennis heeft over wat zij in ruil voor die compensatievergoeding met auteurswerken wettelijk mogen doen.

(De auteur is assistent aan de UGent en advocaat)

KB 17 december 2009, B.S., 23 december 2009, p. 80490

Reageren kan!

Wilt u reageren op iets wat u in de krant hebt gelezen? Of wilt u zelf een prangend juridisch-maatschappelijk thema aankaarten? Stuur dan uw opiniebijdrage of lezersbrief naar juristenkrant@kluwer.be of De Juristenkrant, Motstraat 30, 2800 Mechelen, of fax ons op het nummer 015-36 16 96. De redactie mag opiniebijdragen en lezersbrieven inkorten, redigeren of weigeren.

Belgische staat veroordeeld voor bespioneren van andersglobalisten

Op 3 december 2009 veroordeelde het hof van beroep in Luik de Belgische staat voor het af luisteren van vier andersglobalisten. De staat moet de vier een schadevergoeding van 2.000 euro elk betalen. Volgens het arrest gingen én het Luikse parket én de Luikse onderzoeksrechter in de fout.

Raf Jespers

In september 2001 waren vier Luikse andersglobalisten betrokken bij het organiseren van een protestmanifestatie naar aanleiding van een topbijeenkomst van de Europese ministers van Financiën. Het Luikse parket zag daarin voldoende aanleiding om hen proactief te bespioneren en een onderzoek te openen op basis van het misdrijf criminele organisatie. Het parket vroeg de onderzoeksrechter de toelating om telefoons en e-mails af te tappen. Wekenlang werd alle telefoon- en e-mailverkeer van de vier afgeluisterd en bekeken. Dat kwam aan het licht toen de vier in 2003 voor de Luikse raadkamer moesten verschijnen. Die besliste dat er geen reden was om hen te vervolgen. Het Luikse parket tekende beroep aan, maar de kamer van inbeschuldigingstelling bevestigde de beschikking van de raadkamer.

De vier spanden voor de burgerlijke rechtbank een proces aan tegen de Belgische staat, om een schadevergoeding te vorderen wegens fouten van de magistratuur.

BUFFER

Het Luikse arrest van 3 december oordeelt nu dat het Luikse parket dubbel in de fout ging: ten eerste door een gerechtelijk onderzoek te vorderen ondanks het feit dat het proactief onderzoek geen enkel belastend element had aangebracht, en ten tweede door tegen alle logica in toch beroep aan te tekenen tegen de

“ Het Luikse arrest bekritiseert het misbruik van de strafwet en de geheime onderzoeksmethoden voor politieke repressie. ”

niet-verwijzingsbeschikking van de Luikse raadkamer. Ook de onderzoeksrechter ging, volgens het arrest, zijn boekje te buiten door toe te laten gsm- en e-mailberichten te onderscheppen. Het Luikse arrest bekritiseert het misbruik van de strafwet en de geheime onderzoeksmethoden voor politieke repressie.

Het arrest is op dat punt niet mis te verstaan: 'Elke manifestatie van een opinie valt in een democratisch land onder het fundamenteel recht op vrije meningsuiting dat volgens artikel 19 van de Grondwet geldt voor alle burgers. Het enige feit om deel te nemen aan een burgerbeweging en actief betrokken te zijn in de organisatie van manifestaties met een politiek of pacifistisch karakter, volstaat niet als rechtvaardiging voor de onderzoeksmaatregelen gekozen door de Procureur des Konings en bevolen door de onderzoeksrechter.'

Het arrest komt tot de conclusie dat de vier door het optreden van de procureur en de onderzoeksrechter 'werden aangetast in hun eer en reputatie, in hun privéleven en hun intimiteit.'

Een radicaal standpunt tegen de politiek van de Europese Unie moet kunnen. Dissidente meningen criminaliseren is een ontsporing die de democratische vrijheden en de privacyrechten aantast.

Een radicaal standpunt tegen de politiek van de Europese Unie moet kunnen. Dissidente meningen criminaliseren is een ontsporing die de democratische vrijheden en de privacyrechten aantast. Uit het dossier bleek ook dat de Luikse politie zelfs haar antiterrorismecel op de andersglobalisten had afgestuurd. Het arrest is één van de recente signalen dat de rechterlijke macht een buffer kan vormen tegen ontsporingen van de 'oorlog tegen het ter-

rorisme'. Met een nieuwe BIM-wet in de aanbieding komt dat signaal op tijd.

(De auteur is advocaat)

Luik, *Etat Belge c. Brissa Didier*, 3 december 2009, 2008/RG/1662

www.legalworld.be (button rechtspraak)

Advocatenkantoor Van Marcke te Anzegem
is op zoek naar:

**Een gemotiveerde advocaat-medewerker(m/v)
en een advocaat-stagiair (m/v) met goede studieresultaten**
die zich intern in het kantoor kunnen specialiseren in materies
volgens afspraak.

Wij garanderen U een aangename werksfeer samen met andere
dynamische, jonge mensen en een competitieve vergoeding.

Geïnteresseerden kunnen contact opnemen op het nummer
0475/39.35.77 (Mr. Claude Van Marcke)